

מ"ת 11415/08/14 - מדינת ישראל נגד מחמד עוד

בית המשפט המחוזי בירושלים

מ"ת 11415-08-14 מדינת ישראל נ' עוד (עציר)
בפני כב' השופטת אסתר נחליאלי חיאט
מדינת ישראל
המבקשת
נגד
המשיב
מחמד עוד (עציר)
ע"י ב"כ עו"ד מוחמד רבאח
באמצעות פרקליטות מחוזי ירושלים

החלטה

נגד המשיב הוגש כתב אישום המייחס לו ביצוע עבירה של נסיון לפעולה ברכוש למטרות טרור - עבירה לפי סעיף 8 לחוק איסור מימון טרור, התשס"ה- 2005 (להלן: "חוק איסור מימון טרור") + סעיף 25 לחוק העונשין, התשל"ז-1977.

במקביל להגשת כתב האישום הגישה המבקשת בקשה למעצר המשיב עד תום ההליכים בהתבסס על ראיות לכאורה המקימות לטענתה עילת מעצר סטטוטורית.

על פי עובדות כתב האישום נפגש המשיב עם אחד, סאמי חסיין, המוכר לו כפעיל חמאס. המשיב סיפר לסאמי כי ביקר בעבר ברצועת עזה לצורך אימונים צבאיים אצל פעילי חמאס וביקש ממנו סיוע כספי בסך אלפי דולרים, כדי לממן תהלוכות של ארגון החמאס והנפת דגלי חמאס במסגד אל-אקצא (סעיף 4 לכתב האישום).

בדיון שהתקיים לפני, חלק ב"כ המשיב על קיומן של ראיות לכאורה, וטען כי הנטען בעובדות בכתב האישום כלל אינן מהוות עבירה, ולמצער אינו מבשיל לכדי עבירה, והוא בגדר 'הכנה'.

לדבריו, המשיב אינו חולק על קיום שיחה שנערכה בינו לבין סאמי וגם לא על תוכנה, ואולם לטענתו הפנייה לסאמי אינה מקימה את היסודות הנדרשים של העבירה, שכן מטרת הפנייה היתה לקבל סיוע כספי אישי מסאמי שעובד בארגון האסיר, נוכח הקשיים הכלכליים של המשיב אליהם נקלע בשל ההפסד שנגרם לו מחנות המכולת שניהל, קשיים שניתן בנקל לבררם, והסיוע המבוקש כלל לא נועד למטרות מימון טרור, כנטען בכתב האישום.

לטענת המבקשת, בידיה ראיות לכאורה שיש בהן פוטנציאל להרשעת המשיב בעבירה המיוחסת לו.

המבקשת תומכת את טענתה בשלוש ראיות.

האחת, "הודאת" המשיב בה הוא מאשר את קיום השיחה עם סאמי ואת תוכנה. לדברי המבקשת, ההסבר שנתן המשיב אשר למניע הכספי שעמד מאחורי שיחתו עם סאמי, אינו סביר, מאחר שאין הוא מתיישב עם הנסיבות הכלליות הידועות למבקשת אודות המשיב ואודות סאמי, ובמיוחד אודות העבר הבטחוני של השניים שנפגשו במהלך מאסרם בכלא הישראלי על רקע פעילותם בג'יהאד האיסלמי ובחמאס, בהתאמה (אף שהמשיב שוחרר עוד בשנת 2002).

השנייה הודעת סאמי חסיין מיום 13.7.14 בה אישר את השיחה שנערכה בינו לבין המשיב באחד מימי חודש הרמדאן בשנת 2013.

והראייה השלישית עליה הצביע ב"כ המבקשת, היא "הודעת חיזוק" שניתנה מפי שוכרי חואג'ה שנחקר בעניין אחר בקשר לחשד בחברות ופעילות בארגון טרור וכן בעבירות בטחוניות נוספות, ובה מציין, בין השאר, כי סאמי אמר לו שיש "איזה פעיל ירושלמי שצריך כסף לפעילות" (פרוטוקול - עמ' 4, ש' 19).

עיינתי בחומר הראיות ושמעתי את טענות הצדדים.

אשר לשאלת קיומן של ראיות לכאורה לביצוע העבירה המיוחסת למשיב בכתב האישום.

בהודעת המשיב מיום 4.8.14 מאשר המשיב את פגישתו עם סאמי חסיין. לדבריו, ידע שסאמי הוא פעיל חמאס לאור היכרותם המוקדמת במהלך מאסרם בכלא הישראלי, ופנה אליו לקבלת סיוע כספי, תוך שציין כי הוא מוכן לבצע פעולות שונות לטובות החמאס. מההודעה עולה כי כדי להרשים את סאמי ולהניע אותו לתת למשיב סיוע כספי, סיפר לו המשיב שערך אימונים בעזה, הגם שכלל לא השתתף בכאלה. עוד ציין המשיב כי הוא לא סיפר לסאמי על מצבו הכלכלי הקשה שהוא המניע האמיתי העומד בבסיס בקשת הסיוע. בפועל, לא נפגש המשיב עם סאמי פעם נוספת מאז שיחתם לפני כשנה, ולדבריו שמע שסאמי נעצר; לציין כי המבקשת מייחסת למשיב עבירת ניסיון בלבד.

אף מהודעתו של סאמי מיום 13.7.14 עולה כי נערכה שיחה אחת בלבד בין השניים במהלך חודש הרמדאן של שנת 2013 ללא כל המשך. בחקירתו אישר סאמי כי השניים מכירים עוד מזמן שהותם בכלא הישראלי וכי המשיב נפגש עמו במקרה במסגד אל אקצא בתפילה וביקש ממנו סיוע כספי, ללא ציון סכום מסוים. סאמי מסר כי לא ידע מה מטרת הסיוע הכספי וכי ממילא לא עזר למשיב כי אין לו כל קשר עמו וגם כי אין לו כסף.

שוכרי חואג'ה, בחקירתו כחשוד בביצוע עבירות בטחוניות שונות שאינן קשורות לעניין דנא, מסר כי במהלך חודש אוקטובר 2013 נפגש עם סאמי חסיין במועדון האסיר, וסאמי סיפר לו כי "הוא מכיר בחור מירושלים אשר זקוק לכסף לטובת פעילות צבאית" וכי אמר לו שיבדוק "את האפשרות לסייע לו" וכי "כרגע אין כסף" (הודעת שוכרי מיום 15.7.14, ש' 204).

בראיות עליהן מבססת המבקשת את טענותיה קיימת חולשת מה.

אכן מהודעות המשיב וסאמי עולה כי נערכה פגישה אקראית בין השניים בתפילה במסגד אל-אקצא במהלך חודש הרמדאן בשנת 2013, אולם מעיון בתיק קיים קושי להסיק באורח חד משמעי כי המשיב אכן ניסה לקבל סיוע כספי למטרת מימון טרור, ולא מצאתי בראיות שהובאו לפני, כי ניתן לסתור באורח ממשי את טענת המשיב שזקק לסיוע

הכספי בשל מצבו הכלכלי, וכי לשם כך ביקש את הסיוע מסאמי.

זאת ועוד, מאז שחרורו של המשיב מהכלא הישראלי בשנת 2002 לא נטען ולמצער לא הובאו ראיות לכך כי המשיב נטל חלק בעבירות בטחוניות כלשהן, ולמעשה מעיון בגליון ההרשעות הקודמות, לרבות תיקי מב"ד - לא מצאתי מעבר לעבירות בהן הורשע ובגינן נאסר וכאמור שוחרר עוד לפני כ-12 שנים (בשנת 2002) - כל עבירה אחרת. וכדבריו, במהלך השנים שחלפו הקים המשיב משפחה, נולדו לו ארבעה ילדים והוא ניהל חנות מכולת בשכונת מגוריו, עד לפני כשנה, עת נאלץ לסגור אותה בשל הפסדים.

אף דברי שוכרי חואג'ה בחקירתו, שבאמצעותה מבקשת המבקשת לחזק את הראיות, אינם קושרים את המשיב בבירור לעבירות המיוחסות לו בכתב האישום, שכן שוכרי מאזכר את סאמי שסיפר לו על 'בחור ירושלמי' אך כלל לא ברור מיהו אותו "בחור מירושלים", נושא שיחת סאמי ושוכרי, הזקוק לכסף לשם פעילות צבאית בהיעדר כל פרטים מזהים אחרים הקושרים את המשיב לנטען.

לכך יש להוסיף כי העבירה המיוחסת למשיב בכתב האישום בוצעה לכאורה **לפני למעלה משנה**, ומאחר שהעבירה לא הושלמה (המשיב הואשם בעבירת הניסיון בלבד), אין בידי המבקשת לשלב הדיוני דגא אינדיקציה ממשית המבססת את הנחתה כי הכסף התבקש דווקא למטרות מימון טרור ולא למטרות האישיות של המשיב כדבריו עליהם שב וחזר החל מהודעתו הראשונה במשטרה.

אני ערה לכך שהעבירה המיוחסת למשיב היא "עבירה בטחונית" שחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: "**חוק המעצרים**") קבע ביחס אליה חזקת מסוכנות סטטוטורית (סעיפים 21(א)(1)(ג)(2) וסעיף 35(ב)(5) לחוק המעצרים). וכי הפסיקה הנוגעת לעבירות נגד בטחון המדינה קובעת כי "ככלל הן מצדיקות את מעצרו של הנאשם עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו בשל החשש מפני המשך סיכון בטחון המדינה..." (בש"פ 5728/13 **יזיד ג'בארה נ' מדינת ישראל** (26.8.13)), אלא שאין בעצם העיסוק בעבירה בטחונית כדי לשלול על הסף את האפשרות לבחון קיומה של חלופת מעצר בתנאים המתאימים לכך (שם, פס' 14 עמ' 7).

לטעמי מקרה זה מצדיק בחינת אפשרות לבחינת חלופת מעצר כדוגמת הדרך שהציע כב' השופט שפירא בתיק מ"ת (חיפה) 18372-03-12 **מדינת ישראל נ' מוחמד אנבריה** (4.4.12), במיוחד כשמטרת המעצר היא **מניעתית** ולא ענישתית (בש"פ 1155/14 מ"י נ' **בילאל** (16.2.14)).

הגם שמדובר בעבירה נגד בטחון המדינה הרי שבנסיבות שתארתי, עת מתעורר קושי כלשהו בעוצמת הראיות, ועת קיימת אפשרות, ואין היא בלתי סבירה, כי בית משפט יקבל את הסברי המשיב בעיקר כשהדיון במשמעות הראיות ובמשקלן עתיד להקבע במהלך הדיון בהליך העיקרי, ולכך אוסיף כי מדובר בעבירת 'נסיון', ובמיוחד לנוכח חלוף הזמן מעת ביצוע העבירה (כשנה), סברתי כי ראוי לבחון את שחרור המשיב לחלופת מעצר שתתן מענה ראוי למסוכנות הלכאורית הנשקפת מהמשיב.

משכך, אני מורה לשירות המבחן לבחון את האפשרות לשחרור המשיב לחלופת מעצר כאמור. שירות המבחן יגיש את התסקיר עד מועד הדיון אותו אני קובעת ליום **31.8.14** בשעה **10:00**, בהתאם ליומנו של השופט התורן.

המזכירות תעביר את ההחלטה לצדדים וכן לשירות המבחן.

יש לזמן לדיון מתורגמן לשפה הערבית וכן לזמן את המשיב באמצעות שב"ס.

ניתנה היום, כ"ב אב תשע"ד, 18 אוגוסט 2014.